درس دوم: پدیده‌های اجتماعی

• کنش انسان از این جهت که در انجام آن به انسان دیگری توجه شده است یا نه، به دو دستهٔ فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود.

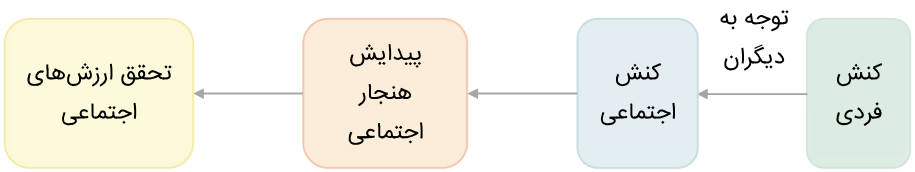
◀ انواع کنش‌های انسانی عبارت‌اند از:

- **الف) کنش فردی**
  - بدون در نظر گرفتن دیگران انجام می‌شود (مانند تصور کردن یک جنگل، نوشتن خاطرات شخصی و ...)
  - ممکن است در حضور دیگران نیز رخ دهد.
- **ب) کنش اجتماعی**
  - با توجه به دیگران انجام می‌شود و در آن، آگاهی و ارادهٔ کنشگر، ناظر به دیگران، ویژگی‌ها و اعمال آن‌ها است.
  - **نکته:** تنها در حضور فیزیکی دیگران انجام نمی‌گیرد.

◀ تعریف پدیدهٔ اجتماعی

به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیدهٔ اجتماعی می‌گویند. پدیده‌های اجتماعی به‌مرور از انسان‌ها مستقل می‌شوند ← فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را به‌وجود می‌آورند.

- **سه پدیدهٔ اجتماعی مهم**
  - **کنش اجتماعی**
    - خردترین پدیدهٔ اجتماعی است.
    - سایر پدیده‌های اجتماعی، پیامد آن هستند.
  - **ارزش‌های اجتماعی**
    - پدیده‌های مطلوب و خواستنی برای افراد جامعه
    - از جنس هدف و مقصود هستند.
    - مانند: ادب، آزادی، پیشرفت، تقوا
  - **هنجارهای اجتماعی**
    - شیوهٔ مورد قبول انجام کنش اجتماعی
    - از جنس وسیله و روش رسیدن به ارزش‌ها
    - مانند: شیوهٔ احوال‌پرسی و پوشش

◀ بعد از تحقق ارزش‌ها چه اتفاقی می‌افتد؟

۱- ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق کنش‌های اجتماعی تحقق می‌یابند.

۲- سپس پدیده‌های «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» را ضروری می‌سازند.

@DaneshSad

۳- تا از طریق تعلیم و تربیت، تشویق و تنبیه ← ارزش‌ها و هنجارها را به افراد منتقل کنند.

• ازدواج و تشکیل خانواده یک پدیدهٔ اجتماعی است که پیامدهای مهمی بر جامعه و جمعیت دارد؛ زیرا با بروز نقص و کاهش افراد گروه‌ها ← زندگی و دوام آن‌ها با تهدید روبه‌رو شده و با افزایش افراد، تأثیرگذاری آن‌ها بر سایر جوامع بیشتر می‌شود.

@DaneshSad